

LÄÄKKEIDEN SAATAVUUSHÄIRIÖT lääkäarin näkökulma

8.11.2019 Eila Kujansuu, yleislääketieteen el

Tausta ja sidonnaisuudet

- Yleislääketieteen erikoislääkäri, diabeteksen hoidon erityispätevyys, perhelääkärikoulutus, hallinnon pätevyys
- Yli 40 vuotta terveyskeskuslääkärin työtä sekä rivissä että esimiehenä, siitä
- 5 vuotta myös yksityisen aseman vetovastuussa
- Muutaman asiakasraadin perustaminen e.m. vuosina
- 11 vuotta Yleislääkäri-lehden päätoimittaja (ainoa toimittaja)
- Rohto-koulutus ja oma ryhmä
- Nykyään ammatinharjoittajana isolla lääkäriasemalla
- Eläkeläisstuntti, kun 3 pv varoitusajalla muut yleislääkärit eivät töiltään ehtineet

Mistä puutetta, mitä haittaa

- Nuoren kollegan välitön reaktio, lainaus (mistä milloinkin, ex tempore-reseptiä, lääkettä jos toistakin, soittelua apteekkeihin, mitähän sieltä ehkä saisi, vaihtoehtojen mietintää, ehkäisyvalmisteita, syöpälääkkeitä, käytännössä viikottain ellei päivittäin: tätä ei saa, kirjota muuta –potilaat odottavat välitöntä apua. Enenevästi työllistää. Nyt saatu linkki saatavuushäiriöiden hakuun, mut sinne ei päivity ajan tasalla.)
- Kokeneen keski-ikäisen harkittu vastaus illalla, lainaus (Hankalasti korvattavia antibiootteja, ehkäisyvalmisteita, joille vaikea löytää korvaajaa, tärkeän lääkkeen kesto-ongelma, myyntiluvan omistaja ei tuo Suomeen, käsikauppalääke loppu – lääkäriellä oltava aikaa vääntää ex tempore-korvike! Korvaava lääke aiheuttaa sivuvaikutuksia. Potilaat haluavat tutun lääkkeen, luotto menee.)
- Reseptien uusiminen yhä suurempi osa työstä jo muutenkin.
- Apteekista pitäisi pystyä korvike toimittamaan –tilapäisiä valtakunnallisia päätöksiä korvaavista lääkkeistä tarvittaisiin.

Saatavuushäiriölista

- Tutustuin listaan: 9 sivua, sata lääkettä sivulla= 900?
- Järkytyin, eihän kukaan vastaanotolla ehdi tällaisia seurata!
- Onko edes turhat poistettu?
- Nuoren lahjakkaan kollegan mukaan ei ole ajan tasalla
- Eri apteekeista lääkkeet loppunevat myös eri aikaan

Mitä pitäisi tehdä

- E-reseptiin lisuke, joka pölähtää esiin: "tätä ei saa"
- Ja seuraavaksi ponnahtaa "Fimea (tai muu luotettava toimija) suosittelee tilalle tätä...tai varattava aika lääkärin vo:lle" jos ei mitään ole. Loppuu kaikkien tahojen arpominen, mitä tehdään.
- Suomessa useampia IT-taloja, jotka em pystyisivät tekemään, onhan päätöksenteon tukikin saatu liitettyä jopa Pegasokseen ja Efficaan/Lifecare.
- Reseptin jo saaneille potilaille apteekista tilapäisellä valtakunnallisella päätöksellä pitäisi voida suositella korvaaja

E-reseptistä lääkelistaksi

olen aikaisemminkin ehdottanut:

- Muutetaan E-resepti lääkelistaksi
- Sama lääkelista näkyvissä kaikilla toimijoilla, myös apteekissa
- Apteekki katsoo sopivat pakkaukset itsenäisesti
- Lääkäri ja potilas katsovat lääkelistan kuntoon vastaanotolla
- Lääkelista on voimassa toistaiseksi
- Kuka tahansa toimija (potilas, sh, lääkäri, apteekki) voi pyytää uuden arvion lääkärin vastaanotolla milloin tahansa ja muutenkin lista-arvio vastaanotolla erikseen mietittävin välein, ei joka välissä kuten nyt.
- Selviä peruslääkkeitä ei tarvitse arvioida vuosittain.
- Mieleetön nykyinen reseptipyörytys jää pois.